סיפור אישי

הרבי כיבד אותי ב'גלילה'...

— שיחה עם השליח ומנהל בית־חב"ד ב"פלאס־דה־פעט"
— הרב בנימין מרגי —

*** עיסוקו הרישמי — מורה בכיר למתמטיקה בתיכון יוקרתי בפאריס. תפקידו האמיתי — הרב, השליח ומנהל בית־חב"ד ב"פלאס־דה־פעט", המארגן והמנחה של כל האירועים החב"דיים הגדולים בפאריס, מרביץ תורה ומקרב צעירים רבים לתורה ויהדות * סיפורו של נער יהודי שהתקרב ליהדות ולחסידות, ואשר הרבי שליט"א שלח את אחיו לישיבה ואילו אותו 'הכריח' להיכנס לאוניברסיטה כדי להיות מראשוני "חיל החלוץ" שבאמצעותם 'כבש' הרב אזימוב את הנוער היהודי של פאריס * לאחר נישואיו נשלח ל"פלאס־דה־פעט" שהיתה מדבר שממה ואילו כיום מתפללים בבית־הכנסת שלו בקביעות למעלה מ־300 יהודים ובקהילה הגדולה שם כשבעים (70!) משפחות חסידיות ***

ראיין: אהרן־דב הלפרין

בסמינריון, במרזיין, שמתי לב למגיד־שיעור מרכזי, שכל העת מקבץ סביבו חבורה גדולה לשיעורים בגמרא ובחסידות, ומידי ערב באות מאות נשים לשמוע את שיעוריו. שמו, כך נודע לי, הוא הרב בנימין מרגי, אחד המקורבים הראשונים של חב"ד בפאריס. כשנגשתי אליו ובקשתי לשוחח עמו, סיכם הרב בנימין מרגי את כל סיפורו האישי במשפט אחד: "בעצם נולדתי במרוקו, אבל בגיל שנה וחצי הגעתי עם המשפחה לצרפת ולמדתי בבית־ספר לא־יהודי בפאריס. בגיל ארבע־עשרה התקרבתי לחב"ד".

*** דרך הרב אזימוב?**

— (מחייך) אתה מכיר מישהו בפאריס שלא התקרב ליהדות דרך הרב אזימוב?... היינו שישה בנים, ואני החמישי. הראשון שהתקרב לחב"ד דרך הרב אזימוב היה אחי יוסף שנמשך ליהדות מילדותו. המשפחה לא הבינה מדוע נמשך וראתה בו את 'המשוגע של המשפחה'. הוא היה הראשון. אחר־כך הוא קירב את אחי יהושע ואחר־כך אותי.

*** אתה זוכר את הרגע שבו החלטת להתקרב ליהדות או שזה היה תהליך איטי?**

— אחי יוסף היה ממש בין הראשונים ב"גרופ" (קבוצה) של ר' מולע וזמן קצר לאחר שהצטרף הזמין גם אותי. אני זוכר — זה היה ביו"ד שבט תשכ"ט. הייתי בן ארבע עשרה וחצי, ואחי הזמין אותי להתוועדות י' שבט שר' מולע עשה במלון גדול מאוד בפאריס. אני זוכר את ההרגשה. דיבורים שונים של אחי ששמעתי לפני־כן קיבלו פתאום משמעות. הקשבתי לכל מה שדובר בהתוועדות והרגשתי שעולם ישן־חדש מתעורר לפני לחיים. היתה שם אוירה טהורה שאינני יכול לבטאות במלים, אבל היא עשתה עלי רושם גדול מאד. בסוף האירוע הזמין אותי אחד מה"גרופ", דניאל עמרם, לבוא אליו הביתה לשבת. בדיעבד אני יכול להגיד, שמאותה שבת נהייתי חב"דניק.

*** איפה למדת אז?**

— בתיכון לא־יהודי. התחלתי לבוא לשיעורים ולהתוועדויות של ר' מולע כל שבת ויום ראשון והתחלתי להתקרב. למרות שלא הייתי תלמיד ישיבה, הרגשתי כבר בנסיעה הראשונה שלי לרבי שאני נוסע כמו 'תמים' לכל דבר. זה היה הכח המיוחד של ר' מולע שאף פעם לא הסתפק ב"חצי התקרבות"; כל המושפעים שלו, ולא משנה היכן למדו כל השבוע, היו צריכים להפוך לבחורים חסידיים ממש, על כל המשתמע מכך. כך הוא הכין אותנו לנסיעה לרבי.

*** מתי היתה הנסיעה הראשונה לרבי?**

— באלול תש"ל. הייתי אז בן שש־עשרה, ונסעתי ל־770 עם החבר'ה מה"גרופ". זו היתה השנה השניה שר' מולע שלח קבוצת בחורים לרבי לתשרי. הגענו לניו־יורק בטיסת צ'רטר מלונדון. אם חשבתי שעברתי כבר מהפך גדול, לא ידעתי מה מחכה לי במחיצת הרבי. קודם־כל הוא קיבל אותנו, הבחורים מצרפת, ביחס מיוחד. כל הזמן ששהינו ב־770 ראינו שהרבי שם־לב אלינו ממש בפרטיות — באותה ציפייה שיש למישהו שחרש וזרע, ועכשיו הוא מצפה לפירות...

*** אתה יכול לתת דוגמא ליחס המיוחד הזה?**

— אני יכול לתת דוגמא אישית. נכנסתי ליחידות לפני יום־כיפור, בערך בארבע לפנות בוקר. לפני שנסעתי לרבי כתבתי לו שאני בתיכון לפני הבגרות, אבל אני רוצה להיכנס לישיבה. והנה, מיד כשנכנסתי ל"יחידות", הרבי פונה אלי ושואל כמה שנים חסרות לי להשלמת הבגרות. אמרתי שהשנה הזו והשנה הבאה. והרבי ענה לי בצרפתית נקייה מאוד: "לא כדאי להפסיק את הלימודים עכשיו. קודם תגמור את הבגרות ואחר־כך תלמד קודש ותורה וגמרא והיברו". ככה הוא אמר לי. אחר־כך הוסיף פתאום: "יש לך יום הולדת ביום כיפור" — שים־לב שהרבי התעניין עד כדי כך — "וצריך לקבל עלייה ביום־ההולדת. אבל אתה יודע שקשה לעלות לתורה במניין שלי ביום הכיפורים, מפני שיש חסידים זקנים ומיוחסים, אבל תשאל את הגבאי אם הוא יכול לתת לך גלילה". והרבי פונה אלי: "אתה יודע מה זו גלילה?" לא מצאתי עוז לפתוח את הפה ולענות, והרבי הסביר לי: "מסובבים את ספר התורה כדי לסגור אותו. תבקש מהגבאי שיתן לך גלילה". אחר כך הוסיף: "אם זה לא יסתדר בבית־הכנסת למטה, אתה יכול לעשות זאת גם למעלה"... מיד פניתי לגבאים, דרך ר' איצ'ה נמנוב, וקבלתי גלילה ליד הרבי עצמו, בספר תורה של משיח...

אחר־כך, כשחזרתי מהרבי, לא יכולתי לספר על היחידות. בכל פעם שהייתי מתחיל לספר, הייתי בוכה. לא היה רגע בכל אותו ביקור ב־770 שלא היה מרגש. באותו ביקור היינו כמו שהזכרתי עשרה חבר'ה. אני זוכר שהרבי שאל אם אנחנו עשרה ובדיוק באותו יום מישהו עזב והיינו תשעה, אבל עוד באותו יום הגיע בחור נוסף וחזרנו להיות עשרה. מאז הפעם הראשונה נסעתי אל הרבי כל שנה ברציפות.

*** אתה חוזר מהרבי, כמו 'תמים', בחור חסידי, אך לתיכון ולא לישיבה — איזו הרגשה זו?**

— ר' מולע פשוט החדיר בנו את ההרגשה שאנחנו שלוחים של הרבי, כל אחד איפה שהוא לומד, כדי לקרב צעירים ליהדות. כך בדיוק הרגשתי. בכל ההפסקות הייתי מניח תפילין עם הרבה תלמידים יהודים. הייתי מביא בקביעות את ר' מולע לתת הרצאות. גם היום, למשל, כאן בסמינריון, אני יכול להצביע לך על לא מעט אברכים שהתקרבו ליהדות ולחסידות אז בתיכון, באותה תקופה...

*** גמרת את הבגרות שלך ונכנסת לישיבה?**

— להפתעתי ולתדהמתי — לא. הרבי החליט כנראה שהשליחות לא נגמרה... רציתי בכל מאודי להכנס לישיבה וכשגמרתי את התיכון כתבתי לרבי על תוכניתי להכנס לישיבה וביקשתי ברכה, והנה — כמו שאמרתי, להפתעתי ותדהמתי — הרבי ענה: "לא. אתה צריך להמשיך באוניברסיטה". זה היה רגע קשה. ידעתי שהוטלה עלי שליחות קשה...

*** יש לך איזה הסבר לכך שהרבי לא נתן לך להיכנס לישיבה?**

— אגיד לך את האמת: לפני שהרבי אמר לי בפעם הראשונה להמשיך בתיכון, הייתי בטוח שהרבי ישלח אותי לישיבה כמו ששלח לפני־כן את אחי יוסף, שבאותו זמן כבר היה בישיבה בכפר־חב"ד. אני זוכר שביחידות התאפקתי, אבל אחרי שיצאתי מהיחידות, בכיתי. וכשגמרתי את הבגרות באה מהרבי עוד הוראה כזו... לא שהיו לי הרהורים חלילה, האמנתי ברבי באמונה שלמה, אבל הייתי בהלם. פשוט, לא היה לי עוד כוח להיכנס לעוד מוסד כמו התיכון, והפעם לאוניברסיטה. אבל הרבי אמר וזהו זה, הרבי שלח אותנו ממש על מסירות־נפש, אז נכנסתי לאוניברסיטה לחמש שנים. זה לא היה רק אתי — כל החבר'ה הראשונים של הגרופ, הרבי לא נתן לנו להכנס לישיבות וציווה עלינו להמשיך באוניברסיטה, ובדיעבד התברר שאנחנו — הראשונים ב"גרופ", ואני מתכוון לחבר'ה שהרבי לקח על הכתפיים שלו ושלח לאוניברסיטה

הרבי אמר לי פתאום: "יש לך יום הולדת ביום כיפור, וצריך לקבל עלייה ביום־ההולדת. אבל אתה יודע שקשה לעלות לתורה במניין שלי ביום הכיפורים... תשאל את הגבאי אם הוא יכול לתת לך גלילה"...

— עשינו שם שליחות גדולה מאד. אפשר לומר שזו היתה פריצת הדרך הגדולה שדרכנו הצליח ר' מולע בשליחות הרבי להפוך את פאריס.

באוניברסיטאות, כל אחד מאתנו ראה עצמו ממש שליח. כל הזמן היינו מניחים תפילין עם סטודנטים יהודים וסוחבים אותם לשיעורים. וצריך לזכור שאז זה לא היום. באותן שנים ללכת עם לבוש יהודי בפאריס — כל־שכן באוניברסיטה — היה כמו יצור מכוכב לכת אחר והאוירה באוניברסיטאות היתה אז כפירה שבכפירה. ושם בלטנו מאד בלבוש היהודי־חסידי שלנו. הנה, למשל, הרב ג. כהן, מתמטיקאי גדול שהיום הוא בעצמו משפיע ומלמד הרבה — איך הוא התקרב? פגשתי אותו במסעדה ליד האוניברסיטה והנחתי לו תפילין כמה פעמים. באחת הפעמים אני שואל אותו איפה אתה גר, והוא עונה שבסביבות פאריס, באזור שלא היה רחוק מהבית שלי. זה היה סוכות. הלכתי אליו ברגל עם

הד' מינים ואחר־כך סחבתי אותו לשיעורים אצל ר' מולע, ובמשך הזמן התקרב. עכשיו ב"ה יש לו משפחה חסידית והוא עצמו כבר יש לו הרבה תלמידים. בדרך זו קירבנו הרבה סטודנטים ליהדות ולחסידות. רבים מאד מהם הם היום אברכים חסידיים ממש. זו בעצם היתה השליחות שלנו ולכן הרבי לקח על הכתפיים שלו שנמשיך ללמוד באוניברסיטה.

*** כמה זמן למדת באוניברסיטה?**

— חמש שנים. כשגמרתי את הלימודים הייתי בן 23 ואז כששאלתי את הרבי מה לעשות, ענה לי הרבי: ללמוד הוראת מתימטיקה ולקבל דיפלומה

כשגמרתי את התיכון כתבתי לרבי על רצוני להכנס לישיבה וביקשתי ברכה, והנה, להפתעתי ותדהמתי — הרבי ענה: "לא. אתה צריך להמשיך באוניברסיטה". זה היה רגע קשה. ידעתי שהוטלה עלי שליחות קשה...

כמורה בכיר. האמת היא שהסיכוי שלי להתקבל למגמת הוראת המתימטיקה היה אפסי. היו 5000 מועמדים ורק 300 מקומות, אבל הצלחתי בבחינות הקבלה והייתי בין המאה הראשונים. זה היה ממש נס ומופת של הרבי. בדרך הטבע לא היה לי שום סיכוי, אבל הרבי עשה כל כך הרבה סימנים שאתקבל, שעברתי את הכל. הפתק של הרבי היה פשוט בכיס בשעת הבחינה וב"ה ראינו את הברכות של הרבי. ובדיעבד התברר, כי בכל דרך החיים שלי, גם לתפקיד שלי כמורה בכיר למתמטיקה יש משמעות גדולה של שליחות להפצת יהדות..

■ ■ ■

*** סטודנט באוניברסיטה שמתנהג כמו בחור מ"תומכי־תמימים" ובנוסף לכל מרגיש גם כמו שליח... פעלת רק באוניברסיטה?**

— בטח שמעת כבר מחבר"ה אחרים מהגרופ איך היינו פועלים אז — בימי ראשון ובלילות — לומדים בשיעורים של ר' מולע; במשך השבוע פועלים באוניברסיטה בהפסקות; ואילו בשבתות — כל שבת שליחות בעיר אחרת, ואני הייתי הולך כמו כולם... כשהיינו הולכים בשליחות כזו, דיברנו עם יהודים בליל שבת, נתנו דרשה ביום שבת ובצהרים אספנו הרבה יהודים, ובמיוחד צעירים, לבית־הכנסת, במטרה לקבוע בעיר הזאת שיעור שבועי. הכל היה דינמי מאוד. היית בא למקום חדש, מבסס שם שיעור, ולאחר שביססת, מוסר את השיעור למישהו אחר והולך הלאה.

בכל מקרה, כשאתה קובע שיעור חדש אתה צריך להיות הראשון שמגיע, מפני שהאנשים שבאו ללמוד מכירים רק אותך — ורק אחרי זמן־מה אתה מעביר את השיעור למלמד קבוע. כך היו אצלנו סיבובים בייסוד שיעורים וב"ה, היו פירות בכל המקומות. כל מי שהתחיל להתקרב שלחנו לר' מולע. עשינו את העבודה הזו בכל השכונות של פאריס ובכל העיירות שסביב לפאריס.

*** היה לכם קשר עם הרבי כל הזמן?**

— בוודאי. גם היינו מקשרים את כל היהודים עם הרבי. אני זוכר למשל מיד כשהתחלתי כסטודנט לפעול, באותו זמן הייתי נותן שיעור במקום מסוים ליד פאריס שנקרא סריד. זה מקום מרוחק, והייתי הולך הרבה זמן ברגל מהתחנה האחרונה של האוטובוס כדי להגיע לשם. היו שם שלושה זוגות, שהייתי מלמד אותם ערב אחד בכל שבוע. יום אחד, אחרי שסיימתי את השיעור ושני זוגות הלכו, פנו אלי בני הזוג השלישי: אנחנו מכירים אותך ובוטחים בך. אתה מלמד אותנו כבר המון זמן, וכל הזמן הזה אתה מדבר בלי הרף על הרבי. אנחנו נשואים כבר יותר מעשר שנים ואין לנו ילדים, ומהסיפורים שלך על הרבי, עלתה אצלנו תקווה שאולי הוא יוכל לעזור... האם תסכים לבקש עבורנו ברכה מהרבי? די התרגשתי, כי הייתי סטודנט צעיר וזו היתה הפעם הראשונה שהיתה לי אחריות לכתוב בשביל מישהו בעניין כזה, אבל כמובן מיד כתבתי לרבי. הרבי ענה לי: עליהם לשמור בדיוק ובהידור דיני טהרת המשפחה ואז יתברכו בזרעא־חיא־וקיימא. בשיעור הבא לקחתי אותם הצידה ואמרתי להם: תדעו שיש לי תשובה מהרבי, ואתם צריכים לדעת שעצם העובדה שהרבי נתן לכם תשובה זה בטוח יעזור, אלא שאתם צריכים לעשות מה שהרבי אומר, ושלחתי אותם לרב שלנו בפאריס כדי לקבל הדרכה. חודשים אחדים לאחר־מכן, האשה אמרה לי שהיא כבר מחכה לילד, ובסוף אותה שנה נולד להם ילד... מאז שנולד הילד הם התקרבו לגמרי ליהדות והיום הם ממש משפחה של אנ"ש שגם שלהם. כשאביו הודיע לו סוף־סוף שהוא יהודי, נפגע עד עומק נפשו ובא לאביו בטענה קשה, מדוע לא אמר לו שהוא יהודי. כשפגשתי אותו באוניברסיטה, ראיתי שהוא בשל להתקרבות, כי הייתי הולך באוניברסיטה עם כיפה וציציות בחוץ, וכשניגשתי אליו ממש ראיתי את השמחה במבט שלו.

לקחתי אותו למסעדה כשרה, ותוך כדי ארוחה דיברתי איתו, ונוצר בינינו קשר. הבאתי אותו לשיעורים של ר' מולע וגם לבד למדתי עמו ולאט לאט התקרב לגמרי. אחר־כך גם התחתן בחב"ד. עכשיו הוא אברך חסידי ממש, לומד כמו כולנו בסמינר, והילדים שלו כמו שנולדו בדורות של חסידים.

זה הדבר שהבנתי עם הזמן — שההוראה שהרבי נתן לי ללמוד באוניברסיטה, היתה בעצם הכוונה לשליחות. הרבי פשוט לקח על הכתפיים שלו אותנו כדי לחולל את המהפיכה הגדולה בקרב הצעירים היהודים של פאריס.

נמצאים כאן בסמינריון...

*** יש לך הרבה 'פירות' מאותה תקופה שהיית סטודנט?**

— ב"ה, יש היום הרבה משפחות חסידיות, מרובות ילדים — וכולם לומדים בחדר — שהתקרבו באותה תקופה של הפעילות בזמן שהייתי באוניברסיטה, אבל אני לא לוקח הקרדיט לעצמי כי אני הייתי שולח אותם לר' מולע.

*** הנהלת האוניברסיטה שבה למדת נתנה לך לפעול בלי הפרעה?**

— טוב, לא הייתי אחד מהחוץ, הייתי סטודנט ומותר לי לשוחח עם החברים שלי... הנה, למשל, יש פה בסמינריון אברך אחד — בטח שמת־לב אליו, כי הוא בחור בעל כוח ובעל בשר ואי־אפשר להחליף אותו במישהו אחר... אביו של הבחור הזה בא מתורכיה. הוא היה פה בזמן המלחמה, וכמו רבים אחרים שסבלו מרדיפות, לא גילה לבנים שלו שהם יהודים עד לבר־מצווה

החמימות והניגון

כשלמדתי בתיכון, ואח"כ באוניברסיטה, הייתי משתדל לבוא לכל התוועדות של ר' מולע. ומאחר שאתה רוצה לשמוע סיפורים, אספר לך משהו, למרות שאני חושב שלא צריך לפרסם אותו בשמי. הסיפור ימחיש לך את החמימות החסידית שקיבלנו בהתוועדויות האלו...

באחת מהן — דיבר ר' מולע בהתרגשות ובחמימות על עניין שבט לוי — אנשי משה, ואמר כל הזמן שעכשיו, בדורנו, "אנשי משה" הם אנחנו, החסידים של הרבי.

בסוף ההתוועדות היינו בהתעלות גדולה ובהתרוממות הרוח. נפרדתי מהחבר"ה ופניתי ללכת עם אחי יהושע. הייתי קצת מבוסם, אבל גם נרגש מאוד מההתוועדות, ולמרות שהייתי ברחוב, פרצו לי לפתע מלים שחיברתי באותה שניה למנגינה חב"דית ישנה. המלים שחיברתי אז באמצע הרחוב, היו: "אנשי משה, משה רבנו / אנשי משיח, משיח צדקנו / הוא יוליכנו בטנקים לארצנו / עם המבצעים ונשק בידינו — יבוא ויגאלנו". אחר־כך, כשהתגלגל השיר החדש שלי לישיבה בברנואה — ושם לא ידעו על הרקע שבו חובר, בתום ההתוועדות על "אנשי משה" — התחלפו המלים הראשונות ל"יחיילי אדוננו", וכך, ברחוב, כסטודנט שהתחמם בהתוועדות בפאריס, חובר בעצם הניגון המפורסם הזה...

*** כל המקורבים באוניברסיטה נעשו חב"דניקים כמו הבחור הזה?**

— רובם. אבל היו כאלו שקירבנו ולא ראינו את התוצאות מיד, ולפעמים בכלל לא ראינו. אני זוכר למשל סטודנט יהודי רומני אחד, שהיה מתבולל עד כדי כך שממש סבלתי לראות אותו בכך. פגשתי גם אותו באוניברסיטה. סטודנטים יהודים רבים שהיו רואים אותנו עם הכיפה התביישו לדבר איתנו, עד שלא היו יכולים עוד להתאפק והיו באים אלינו למרות הבושה וצועקים: איך אתם הולכים כך, ומבליטים את זה שאתם יהודים? זה יגרום אנטישמיות! יש הרבה ערבים, וזה מסוכן. אבל אחר הבושה הראשונה ואחר שאנחנו משוחחים עמם, הרבה דווקא הגיעו אלינו ולומדים מאיתנו גאווה יהודית. דבר דומה קרה לסטודנט היהודי הרומני, אבל בדרך היו קשיים...

היינו נוהגים אז לקיים את הקשר הראשון עם סטודנטים יהודים שרצינו לקרב, במסעדה הכשרה שפתח אחד ממקורבי חב"ד באוניברסיטה. אחרי הארוחה היינו מניחים תפילין עם הסטודנט וממשיכים בשיעורים וכו'. עם הרבה זה פעל, אבל אתו — בשום אופן. למרות השיחות הרבות שניהלנו, הוא המשיך להתעקש על דרכו ולא רצה להניח תפילין או להשתתף בשיעורים.

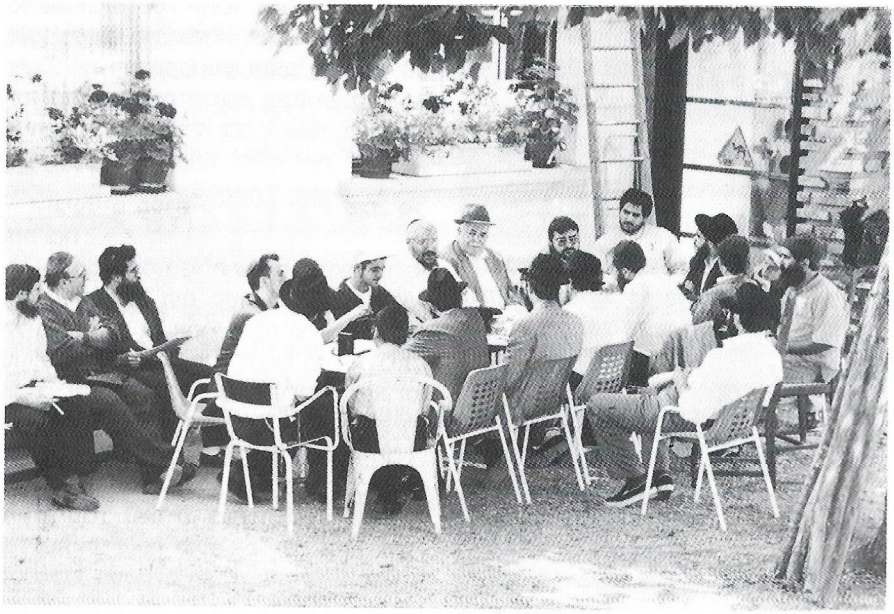
הייתי בטוח שנכשלתי איתו. חלפו מאז 15 שנה, והנה פתאום לפני שנתיים ראיתי אותו באיזה גן בפאריס. הלכתי לשם בחול המועד פסח עם הילדים, ופתאום ראיתי אותו עם זקן וכיפה וכובע וילדים קטנים עם ציצית — ואז

אני לא מכיר את כל העולם אבל אני יכול לקבוע בוודאות שבצרפת — ומסתמא בכל העולם — אין בעל תשובה אחד שלא התקרב בדרך ישירה או עקיפה על־ידי חב"ד. אין אחד כזה. אפילו רבנים שאינם מחב"ד מודים בכך

הוא סיפר לי שלמרות התנגדותו, השיחות שלנו חילחלו בו הרבה שנים, עד שלא מצא מרגוע לנפשו והפך להיות שומר תורה ומצוות ממש.

אביו, אגב, היה קומוניסט גדול ברומניה והשפיע עליו. לבסוף ביקרתי אותו בביתו וכשפגשתי שם באב, הבנתי מדוע הבן היה מתבולל כזה. אבל בסופו של דבר גם האב התקרב...

*** מה קרה כל הזמן עם הלימודים שלך בעצמך?**

מרביץ תורה

הרב בנימין מרגי באחד מהשיעורים הרבים שלו בסמינריון

— קודם כל, כמו שאמרתי — כל ערב, ויום ראשון כל היום, הייתי בא ללמוד בבית־חב"ד המרכזי בלמרטין. חוץ מזה נסענו ללמוד כל הפגרא — חודשיים רצופים — בישיבה בברנואה, ובחודש תשרי היינו נוסעים לשהות אצל הרבי ב־770. וכך היינו מדי שנה שלושה חודשים בקודש: שני חודשי הפגרא וחודש ב־770. לפעמים קרה שהחופש הוגדל, ויצא שהיינו בקודש חמישה חודשים!

אגב, גם אם היה לנו יומיים נניח בין סיום הלימודים בברנואה לבין הנסיעה לרבי, ניצלנו כל רגע לקרב יהודים. אני זוכר שנה אחת שבין הישיבה לבין הנסיעה לרבי היה מרווח של שלושה ימים. החלטנו חמישה־שישה מה'גרופ' לנסוע למקום נופש שיש שם הרבה צעירים יהודים — וכולם הסכימו ברצון להניח תפילין. היה שם אחד שבא עם אמו. לקחנו אותו לבית שקיבלתי מהדודים שלי והזמנו אותו לאכול איתנו. כשחזרנו לפאריס הוא כבר היה משלנו... אז הוא היה עדיין רווק. הוא רופא עיניים בעל מוניטין, ואחר־כך התחתן עם אחת משלנו, שמנהלת היום את הגן בפלאס־דה־פעט. אתה רואה, הסיפורים שאתה מבקש באים מעצמם. הרי בצרפת ומסתמא בכל העולם, אין בעל תשובה שלא התקרב בדרך ישירה או עקיפה על־ידי חב"ד. אין אחד כזה. אפילו רבנים שאינם מחב"ד מודים בכך. לכן קיימים המון סיפורים בעניין הקירוב, אלא שבאותם זמנים לא רשמנו כל פעולה וכל קירוב, ולא ידענו שפעם יבוא אלינו עורך "כפר חב"ד" ויבקש סיפורים...

■ ■ ■

*** ומגיע השלב שבו אתה מקים משפחה, והנה הגענו לעיקר הראיון — אתה מתמנה לשליח החב"די בפלאס־דה־פעט...**

— בקשר לחתונה שלי — גם בזה יש סיפור. כמו שאמרתי, הרבי נתן לנו יחס מאד אישי, ופעם אחת, בתשרי, ב"יחידות", הרבי אומר לי פתאום: "בפורים תתחיל לקבל הצעות שידוכים ואחרי פסח תגמור את הענין"... וכך בדיוק היה, ואחרי פסח, בחודש תמוז, כבר הייתי חתן. עכשיו עלתה שאלת המגורים, ור' מולע אמר לי, בתור "שליח עושה שליח", לגור בפלאס־דה־פעט. היום ב"ה שוכנים בשכונה הזו כל מוסדות חב"ד בפאריס, אבל אז, אחרי החתונה שלי, האזור היה מדבר שממה. לא היה בשכונה שום דבר של יהדות. לכן ר' מולע אמר לי לגור שם — להיות השליח באזור.

*** וזה בעצם החלק המוזר... מורה בכיר למתמטיקה עד היום, שזו פרנסתו, מכהן גם כאחד השלוחים המוצלחים ביותר — זה לא סתירה?**

— לא. כי גם באוניברסיטה לא הייתי בגלל הרצון שלי אלא בגלל שליחות של הרבי, כך הרגשתי שם וכך אני מרגיש כאן.

*** כמה יהודים יש באזור שלך?**

— כשהגעתי לשם — מתוך חצי מיליון תושבים, 70 אלף היו יהודים. כשבאתי לא היה שם כלום, אפילו בית־כנסת. לקחתי שמה דירה והתחלתי לעבוד, ושישה חודשים אחר־כך אני קורא לר' מולע בטלפון ואומר לו: מצאתי משהו שאפשר לעשות ממנו בית חב"ד.

*** מה עשית בששת החודשים הראשונים, עד שהקמת את הבית־חב"ד?**

— הייתי מלמד שיעורים בבית, ועושה הרבה ביקורי בית.

*** והכל בהתנדבות?**

— כן.

*** במה עסקת לפרנסה?**

— עסקתי ואני עוסק עד היום לפרנסתי בהוראת מתמטיקה, בבית־הספר היוקרתי

"אליאנס". זה עוד סיפור. אבל לענייננו — כשקראתי לר' מולע בטלפון הוא בא תיכף ושנינו ביקרנו את המקום. ראינו אמנם שהמקום לא היה בנוי בשביל בית־כנסת, אבל הפכנו אותו לבית־כנסת ובית־חב"ד יפה, שאפשר לקבל בו אנשים...

*** ובינתיים מסרת שיעורים בבית שלך. מי היה בא?**

— סחבתי אלי הביתה שכנים, מכרים, רובם אקדמאים. אבל היה קשה בלי מקום קבוע של בית חב"ד, אז אחרי שישה חודשים לקחנו סוף־סוף את הבית הזה ובנינו בו את בית־חב"ד. זה היה הבית־חב"ד הראשון בפאריס וסביבותיה, חוץ מהבית־חב"ד המרכזי של ר' מולע. עכשיו יש עוד ארבעה־חמישה בתי־חב"ד בשכונות של פאריס עצמה, ועוד עשרות בכל מיני עיירות סביב לפאריס. בקיצור, לאחר שהקמנו את בית־חב"ד, ר' מולע אמר לי: אתה צריך לטפל בכל הספרדים האקדמאים שבאו מצפון־אפריקה, והתחלתי לפעול בשיטתיות. ראשית, שלחתי דרך הדואר הודעות לכל היהודים על פתיחת בית־חב"ד. זה היה בתשל"ח, חודש אחד ממש לפני לידת בננו הראשון מנדי, בפרשת נח. נסעתי לרבי לתשרי וביקשתי ברכה, והרבי נתן לנו ברכה. אחרי פרשת בראשית — בשבת נח — התחלנו בבית־חב"ד החדש, והיה מניין כבר בשבת הראשונה. אחר־כך בית־הכנסת היה כבר ממש מלא.

*** כמה מגיעים?**

— עכשיו מתפללים מאות כל שבת. יש כבר שלושה מניינים נפרדים בשלושה אולמות בבניין. פשוט, אין מקום לכולם להיכנס באולם אחד. מגיעים כל שבת לפחות 300 מתפללים.

*** ואתה הרב שלהם?**

— כן.

*** מה משמעות הדבר?**

— למסור שיעורים כל הזמן, בשבתות, וכל מה שרב צריך לעסוק.

*** וכולם אנשים שהבאתם מאין ליש?**

— כמעט כולם.

*** כמה מה־300 כבר חב"דניקים ממש?**

— ב"ה, יש כבר הרבה חב"דניקים.

*** בקיצור, כמה משפחות חב"דיות ממש יש לכם היום בפלאס־דה־פעט?**

— בערך 60־70 משפחות וכולן חיות סביב בית־חב"ד.

*** איך הן התקרבו?**

— הרבה החלו את ההתקרבות שלהם כשבאו אלינו, ועשינו כל ערב שיעור. הנשים היו הולכות לשיעור שנתנה בבית חב"ד שלנו, הרבנית אזימוב. כך התקרבו לאט־לאט הרבה יהודים. אחר־כך כשהמקום נהיה ממש מרכז חב"די, עם כל מוסדות החינוך, באו כבר עוד משפחות חב"דיות לגור אצלנו.

*** מה זה "מרכז חב"די"?**

— התנופה המשמית החלה כשהוספנו את המוסדות סביב בית־חב"ד — את ה'חדר' והגן ובית־הספר של הבנים שאני מנהל ובית־הספר של הבנות שהרב טובול מנהל — כולם בפלאס־דה־פעט. באותה תקופה של התחלה עשינו ממש היסטוריה — גם האיטליז היחיד שמכר גלט כשר היה בפלאס־דה־פעט. המאפיה היחידה שיש לנו עד היום מצויה בפלאס־דה־פעט. המקווה הראשון של חב"ד בשכונות של פאריס היה בפלאס־דה־פעט. ב"ה, אתה רואה שפלאס־דה־פעט נהפך במשך השנים למרכז יהודי־חסידי תוסס.

*** כמה ילדים יש במוסדות?**

— יותר מאלף תלמידים.

*** אני לא מבין — אתה מורה למתמטיקה?**

— בבוקר אני מלמד מתמטיקה. בצהרים אני מנהל את בית־הספר שלנו.

*** יש לכם גם בית־ספר וגם 'חדר'?**

— כן. ב'חדר' לומדים מאות רבות של תלמידים. אני מנהל רק את בית־הספר לבנים שלומדים בו בבוקר קודש ובצהרים חול.

*** כמה לומדים שם?**

— בערך 200 תלמידים. לומדים שם בנים של יהודים לא חסידים או שרק התחילו להתקרב

הרבי נתן לנו יחס מאד אישי, ופעם אחת, בתשרי, ב"יחידות", הרבי אומר לי פתאום: "בפורים תתחיל לקבל הצעות שידוכים ואחרי פסח תגמור את הענין"... וכך בדיוק היה...

שרק הצלחנו לשכנע אותם לתת חינוך יהודי לילדים, אבל הם לא רוצים להכניס את הילדים שלהם מיד לחדר שלא לומדים בו שום לימודי חול. בשביל אלה החליט ר' מולע לפתוח את בית־הספר — זה שנקרא בארץ 'תלמוד תורה' — כלומר מוסד שרוב לימודיו קודש, אבל יש בו גם לימודי חול. חוץ מזה פתחנו גם גן, שהתרחב ב"ה והיום כבר לומדים בו 350 ילדים מפלאס־דה־פעט והאיזור. אתה צריך לראות את התמונה. כל בוקר מגיע אלינו צי של תשעה אוטובוסים גדולים שעושים בכל העיר תשעה קווים ארוכים ואוספים את הילדים.

*** אתה מורה בכיר בתיכון למתמטיקה, אתה שליח בפלאס־דה־פעט, רב קהילה גדולה, אתה גם מנהל בית־ספר גדול — כמה תפקידים לקחת על עצמך?...**

— שליח לא עובד עם הכוחות שלו, אלא עם הכוחות של הרבי.

*** יש לך עוזרים כבר או שעדיין אתה לבד, גם מוסר שיעורים וגם עושה את המבצעים בנוסף לכל התפקידים שלך?**

— יש ב"ה היום הרבה מקורבים שהם עצמם פועלים הרבה. אגב, פלאס־דה־פעט הוא מקום חם מאוד למבצעים. החבר'ה שלי יוצאים כל רביעי בקבוצות והולכים לפי סדר לכל ר'בי־הקומות, נכנסים לדירות ועושים ביקורי־בית. תבוא פעם לשכונה ותראה בעצמך. בכל בנייני הענק, כבר יש מזוזה בכל דלת יהודית, וכשיש מזוזה סימן שכבר ביקרו שם ופעלו בענייני יהדות וחינוך הילדים וכיוצא בזה... אבל אני־עצמי לא מטפל במבצעים. יש מישהו, אחד בשם בן־דוד, שמרכז אותם, וכשצריך הוא שואל אותי ומתייעץ בי...

המלאכים באים

שואלים תמיד מה סוד ההצלחה של פאריס, ואני אומר שהסוד הגדול הוא ההתקשרות השלמה והמופלאה והמוחלטת לרבי שליט"א שר' מולע החדיר בנו כל הזמן מהרגע הראשון. אני נזכר משהו שיכול להמחיש את זה: כשהרב הראשי של צרפת קיבל את הכהונה, ערך מסיבה והזמין אליה את כל השלוחים של חב"ד כדי להכיר אותם. גם אני הייתי ביניהם. אני זוכר שר' מולע, כשנתבקש לדבר, סיפר לו את הסיפור הידוע של המגיד ממעזריטש שבא אל הבעש"ט והבעש"ט שאל אותו אם הוא יודע פשט בזוהר. המגיד ממעזריטש אמר פשט והבעש"ט אמר לו: זה לא זה, תסביר יותר עמוק. המגיד ניסה, ולבסוף אמר לבעש"ט: אני לא יכול להסביר יותר טוב. תסביר אתה. לקח הבעש"ט את הזוהר ופתח בקטע שהיו בו שמות של מלאכים, וכל פעם שהיה אומר שם של מלאך — המלאך היה בא לחדר. ור' מולע אמר לרב הראשי: ככה זה איתנו. אנחנו שלוחים של הרבי. כשהרבי שולח שלוחים, הוא נותן להם את כל הכוחות לבצע את השליחות שלהם ולפעול בה. לא אנחנו מצליחים ולא אנחנו פועלים ולא אנחנו מגיעים להשגים, אנחנו רק זכינו להיות אלו שעל־ידינו הרבי שליט"א פועל ומחולל את מה שהוא מחולל.

וזו לא סתם אמירה, זו הדוגמה האישית החזקה שלו, וזו ההתקשרות הגדולה שהצליח להחדיר עמוק מאד אצל כולנו. לעבוד בלי שום פניה אישית. אין הצלחה אישית או הישג אישי. אנחנו רק חיילים של הרבי. כפשוטו ממש. בלי חכמות.

בקטון בגדול

מבוגרים, צעירים, וגם ילדים, מוצאים עניין רב בשיעורי הרב מהגי במרזיז

*** רובם מתקרבים ליהדות על־ידי המבצעים או על־ידי השיעורים?**

— יש ויש. אבל גם אלו שמתחילים להתקרב על־ידי מבצעים או ביקורי־בית, אני מביא אותם לשיעורים אצלנו וגם שולח אותם לשיעורים בבית־חב"ד המרכזי של ר' מולע ושם נשלמת ההתקרבות העיקרית שלהם. ויש כאלה שמתקרבים בהזדמנויות מיוחדות. אתן לך דוגמא. ראש משפחה מסוימת רחמנא ליצלן נפטר ובני המשפחה באו לבית־הכנסת לומר קדיש. זו הזדמנות לתפוס את האנשים ולקרב אותם. אז הסברתי להם שהכבוד הכי גדול שהם יכולים לתת לאביהם יהיה בכך, שהם יבואו כל יום לבית־הכנסת להגיד קדיש ולא יסתפקו בפעם אחת. הסברתי להם שיש אצלנו כל יום שלוש תפילות והם נענו ובאו, ולאט־לאט אחד מהם התקרב לחב"ד ואחריו התקרבה האמא. עכשיו היא הולכת עם כיסוי־ראש, ובעקבות האמא התקרבה כל המשפחה... ככה זה עובד.

יש אצלנו יהודי אחד שאתה יכול למצוא רק בסיפורים של הבעש"ט — יהודי ממש פשוט שהתקרב לחב"ד. בהתחלה כשהתחיל להתקרב הוא היה לוקח את הסידור לכל מקום ואומר את כל הסידור מ"מודה אני" עד "עלינו לשבח". הוא לא היה יודע מה זה שני וחמישי והיה אומר הכל, כולל התחנון הארוך, בימים הלא מתאימים. פעם אחת אמרתי לו שאת התחנון הזה אומרים רק בימי שני וחמישי, ו"יעלה ויבוא" אומרים רק בראש חודש, והוא אומר "לא ידעתי"...

הוא באמת איש פשוט. לאחר שהתקרב שמע שיש 'מבצעים', ומאז לא חדל להשתתף בהם. הוא חשמלאי וקוראים לו ישראל סיס. היום הוא לא יודע מה זה לצאת מהבית לעבודה בלי התפילין שלו. כל פעם שאתה תופס אותו, התפילין שלו אצלו. הוא חב"דניק גמור, הולך עם זקן והילד שלו לומד בחדר.

בהתחלת ההתקרבות שלו אשתו אמרה לכולם שבעלה השתגע. אחר־כך, ב"ה, גם היא התקרבה לחב"ד, ועכשיו היא עובדת אצלי כגננת.

*** הצלחתם לקרב ב"ה כל־כך הרבה משפחות ליהדות ולחסידות — מה קורה כשרק אחד מבני הזוג מוכן להתקרב? הרי בוודאי יש מקרים כאלו — זה לא הורס את שלום הבית במשפחה?**

— אין ספק שזו בעיה לא קלה, אבל לחב"ד, כמו תמיד, יש את הדרך המיוחדת שלה... לא פעם מגיעים אלי אנשים בתקופות משבר. ממש רוצים להתגרש. הבעל למשל התקרב ואשתו לא מוכנה אפילו למינימום של מטבח כשר בבית ומתנגדת לגמרי להתקרב בעצמה, והבעל רוצה לגרש אותה. בדרך־כלל אני מטפל במקרים כאלה בעצמי, ולפעמים שולח אל הזוג אחד מהחברי"ה. אנחנו אומרים לבעל בערך כך: זו לא דרך היהדות, ואשתך יותר טובה ממך, אלא שאתה רק צריך לגלות את זה. כשבא אלי עם הבקשה שלו, חשב שאני אגיד לו: אם אתה רוצה לגרש אותה בשביל הדת ובשביל יהדות — גרש אותה. הוא חשב שאני אתן לו "יישר כוח" ופתאום הוא רואה שאני בכלל לא הולך בכיוון שלו... בדרך־כלל הגישה החב"דית שלנו עושה את שלה. הוא מתחיל לדבר עם אשתו בשקט, בסבלנות, וגם אנחנו משתדלים לשוחח עם האשה, וב"ה, ברוב המקרים השיחה השקטה עושה את שלה, ולא רק ששלום־בית חוזר, אלא שהאשה מתחילה להבין שבעלה נמצא בעולם שונה מזה שחשבה, ובסופו־של־דבר גם היא מתקרבת.

■ ■ ■

*** כששאלתי את ר' מולע מי מארגן לו את כל האירועים הגדולים והפומביים בפאריס — כגון תהלוכת־הענק בל"ג־בעומר, עצרת הרבבות בשידור ה'סטלייט' בחנוכה, וכיוצא באלו דברים שפאריס עושה 'בגדול' — הוא ענה לי: הרב בנימין מרגי... אז יש לך עוד בסוף זמן גם לזה?**

— זה לא קשור לפעילות בפלאס־דה־פעט. זו פשוט עבודת ארגון. אם הזכרת את ה'סטלייט' — השידור העולמי של חנוכה — שהשתתפו בו רבבות, זה אמנם היה קידוש־שם־שמיים שאין לתארו במלים. בפעם הראשונה עשינו את זה בשדרת שאנז־אליזה בפאריס. הרחוב הראשי ביותר בעולם... השידור העולמי היה מוצלח מאד ב"ה, אבל עבדנו הרבה עד שקיבלנו את כל האישורים. כשדיברתי על זה עם ר' מולע אחרי סוכות, הוא אומר: נעשה את השידור בשאנז־אליזה, מול ארמון הנשיא. נדהמתי. אמרתי לו שלא ידבר שטויות... אין שום סיכוי שהמשטרה תסכים. אבל הוא בעקשנות שלו ובבטחון שלו אומר לי חד־משמעית: רק מול ארמון הנשיא. רבבות יהודים צריכים לראות את הרבי, ושם יש כיכר־ענק — מהגדולות בעולם — וזה המקום הכי מתאים לנו.

עם ר' מולע, כידוע לך, אי אפשר להתווכח... לא היתה לי ברירה והתחלתי לפעול. הגעתי למפקד התחנה האחראית על רובע הארמון, וכשהוא שמע את הדרישה שלנו, לא קלט, כנראה, במה מדובר, כי אמר כלאחר־יד: אני חושב שזה יהיה בסדר.

לאחר ימים אחדים חזרתי אליו כדי לתאם דברים, והוא אומר לי במבוכה: תשמע, הממונה עלי לא מוכן בשום אופן שתעשו את זה מול ארמון הנשיא. אני שואל למה, והוא אומר: פשוט, אי־אפשר לעשות דבר כזה. שום חוג — אפילו חוג פוליטי גדול — לא יכול לערוך שם הפגנות. אני אומר לו: תשמע, זה כבר מאוחר מדי, כי כל היהודים יודעים כבר שהשידור ייערך ברחבה מול הארמון. אחרי הפרסומת הגדולה שעשינו אי־אפשר לבוא ולשנות את המיקום.

כשהגעתי בשליחות לפלאס־דה־פעט היה מדבר שממה. היום ב"ה מתפללים אצלנו כל שבת למעלה משלוש מאות יהודים ויש לנו כבר כשבעים משפחות חב"דיות ממש, ולמעלה מאלף תלמידים במוסדות החינוך שם

המפקד ביקש ממני לחכות ועלה לבוס שלו, מפקד משטרת פאריס עצמו, ואחרי רגע חזר אלי. המפקד שלי מציע לך מקומות אחרים, הוא אומר, לא פחות מרכזיים ולא פחות טובים. למה לא תעשו את השידור למשל ברחבה שמתחת למגדל אייפל? ואני אומר לו שאי־אפשר לשנות. הוא מציע עוד מקום, ואני ממשיך להתנגד.

בסופו־של־דבר עלה שוב למפקד שלו וכשחזר אלי אמר באנחה: טוב, הבוס שלי הסכים שתעשו את השידור ברחבה שלפני הארמון, אבל תדעו שזו ממש הפעם הראשונה שעושים שם משהו כזה.

כל מי ששמע על כך אמר שאין לזה שום הסבר הגיוני. בכל ההיסטוריה של פאריס לא איפשרו לקיים שם אירועים כאלו. ואז הקמנו את המסך הענק על בניין גדול של ארמון הנשיאות, והכל באישור השלטונות — ובליל השידור הגיעו למקום רבבות רבות של יהודים! משטרת פאריס סגרה את השאנז־אליזה והחליפה זמנית את כיווני התנועה בעורקים הסמוכים. העתון הנפוץ של צרפת, כשדיווח על האירוע, כתב שמעתה כנראה נצטרך להתרגל שאת הרחובות הראשיים של פאריס סוגרים לא רק פעם אחת בשנה — כמו שהיה תמיד — ביום העצמאות שלהם — אלא גם פעם שניה, בחנוכה, לכבוד הרבי של היהודים...

*** מה דבר כזה עושה שם ליהודים?**

— זה היה פלא בעיני כולם ואני יכול לקבוע, בלי שום גוזמה, שזה ממש עורר ליהדות אלפים רבים. אפילו לרדיו התקשר אז יהודי אחד וסיפר שבזמן השידור רצה להיכנס למסעדה לאכול משהו, אבל כשראה את ההתקהלות בשאנז־אליזה הצטרף לקהל וראה את השידור. ואז הוא מוסיף בהתרגשות, שלמרות שבחיים שלו לא היה לו שום קשר לדת וליהדות, ההשתתפות שלו באירוע, בתוך קהל של אלפי יהודים ולא מעט גויים שבאו לראות, עוררה בו געגועים ליהדותו, וכשראה את הרבי עצמו, החליט שאף־פעם לא ייכנס יותר למסעדה לא־כשרה. היהודי הזה, אגב, שמר על קשר עם ר' מולע, ואחר־כך התקרב ממש והוא היום אחד הפעילים שלנו — וזה רק יהודי אחד ממאות...

■ ■ ■

*** אנחנו מגיעים לעיסוק האישי שלך, לתפקיד היחיד שממנו אתה מקבל משכורת, מורה בכיר למתמטיקה — איפה אתה מלמד?**

— בבית־הספר אליאנס.

*** איך מסתכלים התלמידים על התופעה המשונה הזאת, שהמורה הבכיר שלהם למתמטיקה הוא בעצם רב חסידי?...**

— למרות שאני מלמד בבית־ספר חילוני מובהק, התלמידים מכבדים אותי מאוד. כשקיבלתי את הדיפלומה שלי מהממשלה, עמדו לפני שלוש הצעות: ללמד בבית־ספר דתי לחלוטין של "אוצר התורה", ללמד בבית־ספר פחות דתי וללמד בבית־ספר חילוני לגמרי. כששאלתי על כך את ר' מולע, אמר לי ללכת לבית־הספר החילוני, כי שם יש הכי פחות יהדות. קיבלתי את המשרה, ומהרגע הראשון הייתי מקדיש רבע שעה בשבוע לשיחה על הרבי...

*** ההנהלה הרשתה לך?**

— בלי הגבלה. יכול להיות שבבית־ספר חצי דתי — שכבר לומדים שם משהו תורה — לא היו מרשים לי, אבל דווקא בבית־ספר חילוני היו ממש מרוצים מזה. זה היה כאילו "הפינה היהודית" של בית־הספר. כשראיתי שככה, התחלתי לתת לתלמידים שיעור מחוץ למסגרת הלימודים וקראנו לזה 'בית המדרש'. מובן שלא הכרחתי אף תלמיד. רק מי שרצה בא לשיעור. וכך התפתחו בינינו יחסים יפים, ולאחר הרבה שיחות ושיעורים וכו', הם למדו לכבד אותי. אפילו המנהלת התייחסה אלי בכבוד, וכשרצתה לנסוע לשנת השתלמות מחוץ לצרפת, בחרה מכל צוות המורים דווקא אותי וביקשה ממני למלא את מקומה, וכך הייתי מנהל בית־הספר היוקרתי הגדול הזה במשך שנה שלמה...

*** כמה נערים לומדים שם?**

— 400 תלמידים, ומובן שהדבר חייב אותי מאוד. עוד לפני שקיבלתי את שנת הניהול, דאגתי להחליף את הבשר שאכלו במסעדת בית־הספר לגלט כשר, ובשנת הניהול הפרדתי בין הבנים לבנות, על־כל־פנים, לפחות בשיעורי הקודש. לפני כן השיעורים היו מעורבים.

*** איך הגיבו על זה?**

— לא בדקתי את זה. פשוט הודעתי להם שעכשיו אני מנהל ואני יכול ללמד רק בדרך זו, בהפרדה בין בנים לבנות, והם קיבלו את זה. עובדה שעד היום לומדים שם את שיעורי הגמרא שהכנסתי לתכנית הלימודים שלהם. לפני כן לא ידעו בכלל מה זו גמרא. כל לימודי היהדות שלהם הסתכמו בקצת עברית... אם אתה שואל לתגובת ההנהלה — תבין הכל כשאספר לך, שלאחר אותה שנה, המנהלת שחזרה מינתה אותי למנהל הקבוע של לימודי הקודש בבית־הספר.

*** זו מישרה עם שיניים? יש לך סמכויות?**

— עובדה שהורשיתי ללמד את צוות המורים ואני הוא זה שמחליט איזה לימודים ילמדו שם. עכשיו לומדים שם גם משניות.

*** וזה התפקיד הרישמי שלך?**

— זה רשמי, אבל התפקיד העיקרי שלי הוא המורה הבכיר למתמטיקה של בית־הספר.

*** יש תלמידים בבית־הספר שהתקרבו ליהדות?**

— תלמידים אחדים מבית־הספר התקרבו ועכשיו גם התחתנו והקימו משפחות. הילדים שלהם כבר חב"דניקים לכל דבר...

*** איך ההורים קיבלו את השינויים שהכנסת? היו טענות?**

— אף פעם לא אמרו לי משהו. אדרבא, כולם ידעו שהרבי חולל נס לבנה של המנהלת שהיה חולה בסרטן־דם. כתבתי על כך לרבי, וסיפרתי לו שאני ממלא את מקומה של המנהלת שנסעה לשנה. סיפרתי לרבי על כל הדברים הרבים שעשתה למען היהדות, וביקשתי ברכה — שיעשה נס לבנה של המנהלת — הוא היה חולה מסוכן, וב"ה בברכתו של הרבי המחלה נעלמה לגמרי. עברו מאז כבר יותר משש שנים, ובנה של המנהלת חי ובריא לגמרי, עד מאה ועשרים. הרופאים אמרו לה שזה "נס רפואי", והמנהלת יודעת שהרבי עשה נס לבן שלה, ויש לה הערכה גדולה לרבי. היא־עצמה כבר הלכה לרבי וכל פעם שאני נוסע היא נותנת לי כסף לרבי, וכאן, במוסד שלה — היא נותנת 'לנו לעשות הרבה עבודת קירוב...

*** יש לך הרבה סיפורי ניסים כאלו מהרבי?**

— ב"ה, כמו שאומרים שבליובאוויטש המופתים מתגלגלים מתחת לשולחן אבל אין זמן להתכופף ולהרים אותם. אבל הייתי רוצה לומר לך משהו, ובזה נסיים את הראיון:

אתה שמעת בוודאי על אותה "יחידות" של

בכוחו של מכתב לרבי

כשהייתי עוד בחור, קירבנו משפחה ממרוקו שהיה בה ילד עם התקפי מחלת נפילה. הוא היה מתגולל על הריצפה. זה נמשך שנים, והיה כואב לראות אותו בכך ולראות את אמו מתייסרת מול בנה שסבל.

כשנוצר בינם וביני קשר, האמא ביקשה ממני לכתוב לרבי ולבקש ברכה. כתבתי, וממש באותו שבוע שבו שלחתי את המכתב, הרופאים מצאו 'במקרה' שכל השנים הם חיו בטעות והילד לא היה בכלל חולה נפילה, אלא שנפל פעם וחתיכת זכוכית נשארה במרפקו. כשגדל, העור כיסה את המקום, וכל אימת שהילד עשה תנועה מסוימת, הכאב החד היה גורם לנפילה שלו. הרופאים עשו לילד מיד ניתוח קטן והילד ניצל, והמשפחה אסירת־התודה התקרבה תוך זמן קצר וחזרה ליהדות בלי פשרות...

אני מורה בכיר למתמטיקה בבית־הספר היוקרתי החילוני 'אליאנס' ויש לי 'מהצד' גם "בית־מדרש" קטן שבו אני סוחב תלמידים שלי ללמוד תורה ויהדות. רבים מהם התקרבו כבר לגמרי

סטודנטים בהתחלת הנשיאות של הרבי. אחד מהם אמר לרבי: שמענו שאתה צדיק ויכול לעשות ניסים. אולי תעשה לפנינו איזה נס? הרבי חייך חיוך רחב וענה: כן, אני יכול לעשות נס — שכל אחד מאתכם שיצא מהמסיבה הזאת, ישנה משהו מרגילותו וישתפר קצת בהנהגה של תורה ומצוות. זה יהיה הנס הכי גדול שיכולים לעשות.

התשובה של הרבי לאותו סטודנט היא דבר עמוק מאוד. טבע האדם הוא הדבר המסובך ביותר, וכשאדם יכול לשלוט בטבע שלו הרי זה הישג עצום, וכמו שהרבי אמר: אתם רוצים נס? עזרו לטבע לשנות את עצמו — זה הנס הכי גדול שבנמצא... כשאתה רואה מה קורה כאן — כל־כך הרבה יהודים שבגלל הרבי שינו את כל אורח החיים שלהם, שהתרגלו אליו מילדות, והפכו להיות שומרי תורה ומצוות — זה הנס הכי גדול שיכול להיות. אם אני עצמי, בתור נער, הפכתי להיות שומר תורה ומצוות וזכיתי להיות חסיד — זה נס מופלא של הרבי.

אם אתה רוצה לשמוע סיפורי ניסים, במקום השליחות שלי — ויש ב"ה ריבוי מופתים של הרבי אצלנו — אתן לך את ההצעה הכי טובה, הנס הכי גדול — פשוט תבוא לפלאס־דה־פעט ותראה בכל שבת את שלוש־מאות היהודים מתפללים בבית־הכנסת ואת עשרות האברכים שהתקרבו ועובדים בשליחות בשכונה... זה הנס הכי גדול!

רהיטי רפאל

יצרן רהיטי איכות בעיצוב עצמי ולפי הזמנות

ישירות מחנות המפעל

המיטה המשולשת ענתה בהישג יד
פטנט הפלא של "רפאל"
הפתרון המושלם למשפחה החרדית
פרטיות ונוחות לכל בני המשפחה

כל הרהיטים מעץ סנדוויץ בלבד

רהיטי רפאל
איכות שלא הכירתם

הודעה משמחת למשפחות ברוכות הילדים!
הגיעו הדגמים החדשים וביניהם המיטה המרובעת

מבצע מכירות לקראת החגים בתשלומים נוחים

רהיטי רפאל רח' חזון איש 19 בני ברק
טל' 5790437 טל' מפעל 03-371803

הגביר
חנות המפעל

אופנת אחות לבבות

רח' ר' עקיבא 66 קומה ב'
בני ברק טל' 03-786565

* חליפות מבדי פולגת ותוצרת חוץ
* חליפות דבל ורגילות

חליפות בר־מצוה

ונוער יפיפיות

הכל באיכות מעולה ובמחירים נוחים

אנו פתוחים:
בימים א',ב',ד',ה' מ־10:30־14:00 ומ־16:00־19:00
ביום ג' מ־10:30־14:00 וביום ו' מ־10:00־13:30

צעירי־אגודת־חב"ד — המרכז

הודעה משמחת

אנו שמחים להודיע כי לאחר פניות ובקשות ב"ה עלה בידי מחלקת העלייה של צאגו"ח להפיק כלי הדור, מלא וגדוש דינים ומנהגים לכל ימות השנה, דברי הגות ונושאים רבים ביהדות ובחסידות.

החומר הרב, בשפה הרוסית, נערך לפי ימות השנה, והופק כלוח־קיר לשנה החדשה הבעל"ט.

באמצעות הלוח ניתנת האפשרות להעשיר את הידע היהודי של כל דובר רוסית.

אנו מציעים ומבקשים מכל אחד ואחד שיש לו קשר עם דוברי רוסית להעניק להם אור רב ע"י הגשת הלוח.

להשגת והפצת הלוח נא לפנות
לצעירי־אגודת־חב"ד — המרכז מחלקת העלייה
ולכל הסניפים — בתי־חב"ד באה"ק